ئــەوا ئەردۆگــانیش دانــی بــە پیلانەکەی نا … عیماد عەلی

تا رادەیەکی باش ئەردۆگان لە دوا لێدوانی پیلانە ترسناکەکەی دەرخست، ئایا چارەسەرە هەمەیشەییەکەی ئەردۆگان بۆ تیرۆر چیە کە تەنها مەبەستی پەکەکەیە؟ کۆتا لێدوانە راشکاوەکانی ئەردۆگان بۆ حزبەکەی زۆر شتی دەرخست و جگە لە ئاماژەدان بۆ نەبونی هیچ هەماهەنگیەك لە گەڵ ئەمریکا بە پێچەوانەی پێشوتر و، هەرەشەی گەران بەدوای ئەڵتەرناتیقی چەکی ئەمریکی و بەتایبەتی فرۆکە و دابینکردنی ئامرازەکانی ئاسایشی تورکیا و پێویستی رووکردنە رۆژهەڵات و تکاو پارانەوە لەلایەك و گوتەی نیمچە هەرەشەی دورکەوتنەوە لە ئەمریکا بە رووکردنە رێگەی تری پاراستنی ئاسایشی نەتەوەی تورکیا لە لایەکی ترەوە. زۆر شتی دەرخست بۆ ئەوەی ئاگاداری قسەکانی بێتت یان بەمەست بوو لەم کاتەدا، دەرخستنی جێبەجێ کردنی ئەو پیلانە نهێنیە دارێژراوە کە زۆر خەڵك لەم ماوەیە باسی دەکەن و بە هاوکاری هێزی ناوچەیی و وڵاتانی دەوروبەری کوردستان هەنگاوی بۆ دەنێن و بەرژەوەندەیەکانی خۆیان دەپارێزن، کەچی کوردیش لە گوێی گادا نوستووە . ئەردۆگان دەڵێت؛ هیچ سزایەك ریگە لەتورکیا ناگرێت پێشینەی کارەکانی ئەوە بێت دابینکردنی ئاسایشی وڵاتەکەی بپارێزیت و ئەو لەو رێگەدایە کە تیرۆر بە شێوەیەکی هەمیشەیی و بنبر کۆتایی پێبێنێت! مەبەستی کۆتاییهێنان بە پەکەکەیە لە قەندیل وەکو چۆن زۆرجار بەرپرسەکانی لێدوانیان لەوبارەوە داوە.

بەڵام پرسیارەکە لەوێدایە چۆن کۆتایی بە بەناو تیرۆرەکەی دێنێت و کێ یارمەتیدەری دەبێت و بەرژەوەندی ستراتیجی کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە پیلانەکەی تورکیا سەربگرێت و نیوەی هەرێمی کوردستان بکەوێتە ژێڕ رەحمەتی هەتاهەتایی تورکیا و ئەو خەونە دێرینەی سەڵتەنەتی عوسمانی لە ویلایەتی موسڵ و شارەزور بێتە دی. هەر لەوێدا ئەردۆگان رووی دەکاتە ئەمریکا و دەڵیت فرۆکەی ئێف 35 مان نادەنێ؟ باشە مافی خۆمانە روو بکەینە شوێنیتر، بەڵام دەستبەرداری موشەکی ئیس 400 نابین.

ئەوەی روونە بۆ ئەمریکا کە کێشەکەی لەوێدا نیە موشەکی ئیف 400 بگاتە تورکیا و تا ماوەیەکی تر نەیخاتەگەر کە ئەندامی ناتۆشە بەقەد ئەوەی لە رووی ستراتیجی گۆڕینی سیاسەت و رووی تورکیا بەرەو روسیا خەریکە بۆ ئەمریکا روون و یەکلایی دەبێتەوە، کە تورکیا لە

ئەمریکا و ئۆرپا بێئومید بووە و رێگەی شەنگەهایی پێباشترە، باشترین بەڵگەش ئەوەیە کە روسیا نەك هەر موشەکەکەی پێدەدات بەڵکو بە پێی قسەی ئەلیکسەندەر میخاییفی بەرێوەبەری کۆمپانیای (روسی رۆسۆربۆرن ئیکسپۆرت)ی روسی بۆ هەناردەکردنی چەکی حکومەتی روسیا ئەوەیە کە لەوانەیە لەمەودوا هەندێك لە بەشەکانی ئەو موشەکە لە تورکیا بەهەمبهێنڕێت، ئەمە جگە لە هەلیکۆپتەر و کەتیبەی موشەکی بەرگری ئاسمانی و دژە فرۆکەی تر وتەنانەت لە بواری وزەشدا، ئەمەش زۆر شت روون دەکاتەوە کە تورکیا تەنها موشەك ناکڕێت بەڵکو ئەگەر داواکاریەکانی لەلایەن ئەمریکاوە جێبەجێ نەکرێت ئەوا بەیەکجاری روودەکاتە روسیا و پشت لە ئەمریکا و ئەوئەگەرەش لە ئارادادەبێت کە لە هاوپەیمانی ناتۆ دەربکرێت و ئەم وڵاتە ببێتە چەقی شێوە ململانێیەکی ترسناکی جیهانی لەم ناوچەیە کە بۆ حەوت سەدەیە بەم شێوەیە نەبینراوە.

ئێستاش ئەمریکا و تورکیا لە قۆناغێکی چارەنوسسازدان لە پەیوەندی و چۆنێتی گەیشتن بە رێگەی سێیەم، بەڵام خزاندنی تورکیا بۆ ناو لیستی سزاکانی ئەمریکا بە پێی یاسای کاتسا لە ئارادایە کە تا ئێستا ترامپ بە بەهانەوە دوو دڵیەوە لەوەدەروانێت و بڕیاری یەکلاکەروە لەو کاتەدا دەدرێت ئەگەر ئەمریکا بە تەواوی ئومێدی لە تورکیا ببرێت و یەکلایی بێتەوە کە بواری گەڕانەوەی نیە.

ئەوەی مەبەستمانە لێرەدا بیڵێین ئەوەیە؛ ئایا تورکیا دەتوانێت بەیەکجاری وەکو خۆی دەڵێت بنبڕی هەمیشەیی تیرۆر بکات کەمەیەستی پەکەکەیە و، چۆن ئەردۆگان ئاوا بە ئاشکرا و بە بوغراییەوە لەم کاتەدا بەم شێوەیە باس لەوە دەکات؟ کێ یارمەتیدەری دەبێت و لەم بارەوە رێکەوتنی پێشوەختەی لەگەڵ کێدا کردووە و رۆڵی کورد یان پارتی و یەکێتی لەم ئامانجە چیە و چۆن مامەڵەی لەگەڵدا دەکەن و هەڵوێستی کۆتاییان چی دەبێت؟ ئەگەر ئەم پیلانە سەربگرێت کوردی هەرچوار پارچەکە توشی چی دەبن؟ بێدەنگی ئێران چی دەگەیەنێت؟ ئایا ئەو هێڵەی باس دەکرێت بۆ گەمارۆدانی قەندیل سەری سەرانی هەرێمی کوردستان و ئەزمونەکەی کوردیش ناخوات کە تا ئێستا نوتقیان بڕاوە تا ئێستاش کە خەریکە هێڵە پانەکەی ئەم پیلانە دەردەکەوێت کەچی ئەمان قروپیان لێکردووە؟

بۆچی تا کاتی بەسەرەوە ماوە خەڵك و رێکخراوە مەدەنی و راگەیاندنە بە هەڵوێستەکان و زۆرێك لە حزبەکانی کوردستان لەمەر ئەم ترسە بێدەنگن و بۆچی جموجوڵی پێویست ناکرێت و هەڵوێستی کەس روون نیە ؟ عیراق رۆڵی چی دەبینێت و ئایا ئەویش بەشدارە لەم پیلانە کە جگە لە کورد کەس زیانی تێدا ناکات؟ ئەمە و پاش دەرکەوتنی راشکاوانەی سەرەداوی پیلانەکە وا پێویستە خەڵك کە خۆی خاوەنی پرس و کێشەکەیە

لە چاوەروانی ئەشبەتاڵیکی تر دەستەوەستان نەبیت و ترسناکی ئەم پیلانە قۆزەونە کە رۆژ لە دوای رۆژ زیاتر دەردەکەوێت بۆ رای گشتی و هەموو لایەك روونبکرێتەوە و ئەوەی لە توانادایە کاری لەسەر بکرێت و رێگری لە سەرکەوتنی بگیرێت و ئەگەر بکرێت بە هەموو توانایەك بۆ بەربەستی بخرێتەبەر بخرێتەگەڵ و چاوەرێی دەسەلاتی کوردستان نەبێت، یا بۆ سەدەیەکی تر میلەتەکەمان نەکەوێتە ژێر دەستی عوسمانی و عەرەب و عەجەم و ئەزمونی حوکمرانی کورد دیزەبەدەرخونە نەکرێت. پرسیارەکە ئەوەیە ئایا مەعقولە سەرکردایەتی و دەسەلاتی گەندەڵی کورد درك بەو مەترسیە نەکەن و هیچ هەڵوێستێك نە نوێنن و بەڵکو لەوانەیە لەوەدا ژێربەژێر لەبەر بەرژەوەندیەکی تەسك و کورتبینی و هەڵەی ستراتیجی گەورە کە لە کۆتاییدا سەریان دەخوات لە پیلانەکە بەشدار بن. لە کۆتاییدا دەبێت ئەوە بڵێین کە ترسناکیەکە لەوێدایە ئەگەر ئەوە خهەبێت هەندێك وڵاتی قۆزەون کە مێژووی پرە لە پیلانگێڕی و کەسیش ناوی ناهێنێت لەم پیلانە بەشداربێت، ئەگەر بزانێت سەد ساڵی تریش قازانجە ئابووری و سیاسیەکانی خۆی لەسەر حسابی خەڵکی ئەم ناوچەیە دابین دەکات.